

POSTANOWIENIE

27 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.P.

przeciwko R.P.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej M.P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 12 czerwca 2024 r., V ACa 971/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 5417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powódce odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.

[A.T.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 sierpnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił powództwo M.P. skierowane przeciwko R.P. o zasądzenie kwoty 255 365 zł wraz z

odsetkami ustawowymi za opóźnienie tytułem rozliczenia nakładów powódki z majątku osobistego na majątek wspólny małżonków i orzekł o kosztach procesu.

Wyrokiem z 12 czerwca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację powódki i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

U podstaw rozstrzygnięcia Sądów *meriti* legło stwierdzenie, że strony zawierając 23 kwietnia 2020 r. umowę o podział majątku wspólnego dokonały kompleksowego rozliczenia wzajemnych roszczeń z tego tytułu. Rozliczenie to obejmowało także nakłady i wydatki z majątku osobistego powódki na majątek wspólny. W § 5 umowy strony oświadczyły bowiem, że w związku z zawartą umową nie następuje między nimi zwrot nakładów ani wydatków określony w art. 45 k.r.o. i w zakresie objętym umową zrzekają się wzajemnie wszelkich roszczeń. W konsekwencji powódka skutecznie zrzekła się roszczeń z tego tytułu, a nie uchyliła się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli. Wprawdzie w § 2 ust. 2 umowy strony oświadczyły, że składniki majątku podane w treści umowy nie stanowią całego ich majątku wspólnego ale wykładnia umowy w kontekście całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że postanowienie to dotyczyło planowanego przez strony nabycia lokalu mieszkalnego dla ich syna.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powódkę.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza art. 378 § 1 k.p.c., ponieważ Sąd Apelacyjny w ogóle nie rozpoznał jej zarzutu apelacyjnego opartego na naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. Oczywistość wynika z braku weryfikacji materiału dowodowego stanowiącego podstawę ustaleń faktycznych sądów obu instancji według kryteriów z art. 233 § 1 k.p.c.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą usuwanie błędów w zakresie wykładni i stosowania prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Sytuacja taka nie wystąpiła w sprawie w której wniesiono skargę. Motywy zaskarżonego orzeczenia dowodzą, że Sąd drugiej instancji w pełni zrealizował funkcję kontrolną i rozpoznawczą, wyznaczoną art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., dokonując ponownego i wszechstronnego merytorycznego rozpoznania sprawy. Pisemne motywy rozstrzygnięcia zostały przedstawione w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli kasacyjnej. Sąd Apelacyjny, uznając trafność ustaleń faktycznych i słuszność oceny dowodów dokonanej przez Sąd Okręgowy, przyjął je za własne. Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku nie daje podstaw do podzielenia tezy, że zapadło ono z oczywistym naruszenia prawa procesowego w wyżej przedstawionym rozumieniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej z powodu jej oczywistej zasadności.

Dostrzeżenia także wymaga, że w przypadku, gdy sąd odwoławczy – tak jak to miało miejsce w okolicznościach sprawy - podzieli ustalenia i oceny sądu pierwszej instancji, to nie ma procesowego obowiązku szczegółowego rozważenia w uzasadnieniu swojego orzeczenia dowodów omówionych przez sąd pierwszej instancji, lecz wystarczy, że skoncentruje się na rozważeniu tych dowodów i ocen, które są kwestionowane w apelacji. Jeżeli sąd drugiej instancji podzieli stanowisko sądu pierwszej instancji, to treść tej części uzasadnienia może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje jego ustalenia i wnioski jako swoje (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 11 maja 2016 r., I CSK 326/15, niepubl. i z 23 czerwca 2010 r., II CSK 689/09, OSNC – ZD 2011, nr B, poz. 28 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 10 listopada 1998 r, III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83 i z 16 marca 2012 r., IV CSK 373/11, PiM, 2016, nr 1, str. 149). Brak akceptacji przez pozwaną stanowiska zajętego przez Sąd odwoławczy, nie świadczy o tym, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Lektura apelacji skarżącej (k. 116-122) skonfrontowana z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie wskazuje, by istota zarzutów apelacji nie została rozpoznana. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. sprowadzał się bowiem do wykładni postanowień umowy łączącej strony w kontekście treści umowy i zeznań stron (k. 116- 117). Kwalifikacja tego zarzutu przez Sąd drugiej instancji jako dotyczącego w istocie naruszenia art.65 k.c. była zatem prawidłowa, a jego analiza odnosi się także do wiarygodności zeznań stron.

W konsekwencji wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, w konfrontacji z motywami zaskarżonego orzeczenia, nie wykazuje tezy, że przy jego ferowaniu popełniono uchybienia w zakresie stosowania i wykładni prawa, które miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023, poz. 1964, ze zm.).

Monika Koba

[A.T.]

[SOP]